

Det sidste Aars Erfaringer angaaende de forskjel- lige Mejerisystemer.

Foredrag holdt i det kgl. Landhusholdningselskab
d. 20. Oktbr. 1875, af Etatsraad Tesdorpf.

Mine Herrer! Det er netop et Aar siden, at jeg prøvede paa at besvare det Spørgsmaal paa dette Sted: Hvilke Erfaringer i Vandmejeriet har man vundet i det sidste Aar *).

Naar jeg i Aften foreslaaer Dem', at vi atter befatte os med Mejerispørgsmaalet, da er det ikke, fordi jeg særlig føler mig kaldet til at belyse dette Spørgsmaal, eller fordi jeg ikke erkjender, at der gives andre Spørgsmaal, som i lige saa høj Grad have Krav paa at blive drøftede i en Forsamling som denne, men Grunden, hvorfor jeg troede, at det vilde være betimeligt at sætte Spørgsmaalet: Hvilke Erfaringer have vi atter samlet i det afvigte Aar i vore Mejerier, paa Dagsordenen, er den, at det forekommer mig mere end ønskeligt, at vi snarest muligt komme ud af den samlende Tilstand med Hensyn til Methoden, hvori vi for Tiden befinde os. — Der er jo intet urigtigt i, at vi samle, det kan jo i Virkeligheden ej være anderledes og vidner kun om det stærke Køre, vi have været saa heldige at se fremkaldt paa dette Omraade i

*) Se Tidsskrift for Landøkonomi, 1874, S. 449.

Danmark. Men affeet fra, at al Famlen stadig er forbunden med betydelige Udlæg, maa det betragtes som særdeles onsteligt, at vi snarest muligt komme bort fra det eksperimenterende Stadium og ind paa det uomtvistelig Korrekte. Naar jeg tillader mig at sige det uomtvistelig Korrekte, da kan det ej falde mig ind at ville ytre, at vi alt skulle være komne til at kunne paapege et Mejerisystem, som i alle sine Details kan kaldes mønster- eller efterlignelsesværdigt, men jeg formener, at vi ved uomtvistelig Korrekt betegne, at vi ere komne til det Punkt, som vi kunne betegne som en sikker Basis for det System, der vil kunne gennemføres under de i Landet i deres Almindelighed bestaaende Arbejderforhold, især med Hensyn til det kvindelige Personale, hvilket sikrer os et saadant Herredømme over Mælken under alle Vejrforhold, at vi maa kunne drage den fuldstændigste Nytte ud af Mælkens Indhold, det være til Smør- eller Ostproduktionen, og endelig sætter os i Stand til at kunne sælge vort Hovedprodukt, Smørret, paa det af os kjendte fordelagtigste Marked, imedens der forbeholdes Ostemælken Kvalifikation, som vi Tid efter anden ville lære at benytte saaledes, at vi ogsaa af Osten tilvejebringe en Artikkel, som vi fordelagtig kunne sælge paa udenlandske Markeder.

Da jeg ifjor, efter det Materiale, jeg raadede over, ytrede, at jeg var fornøjet med Vandmejeriet, nævnte jeg som Grund for denne Udtalelse:

1) Fordi det, i Forbindelse med Kjærning af sød Fløde, giver mig den højeste Pris for Smørret,

2) fordi det sparer meget betydelig Arbejdskraft og simplicerer Driften,

3) endelig ere vi afgjort sikre paa ved Vandmejeriet at kunne tilvejebringe en bedre Ost hele Aaret igjennem af sød Mælk, og afgiver Mælken ikke alt sit Fedt til Smørret, saa bliver Resten i Osten, og den bedre Ost vejer ret væsentlig op imod Tabet i Smørmængden.

Samtidig maatte jeg henpege til et Forbrug af Mælk til

1 \mathcal{R} Smør i Maanederne Maj—September inklusive i 1874 af 31,82 imod 31,08 i 1873, hvilke Tal ydermere forringedes ved at konstatere Forskjellen med Smørrets Vægt i Kjælderen og hos Kjøbmanden, hvorved Mælkeforbruget i 1874 steg til 34,08 \mathcal{R} i hine Maaneder under Brugen af Vandmejeriet, imedens vi i 1873 i Bøttemejeriet ifkun brugte 32,64 \mathcal{R} til et Pund Smør. Jeg føjede imidlertid til, at jeg haabede at blive mere fornøjet med Bøttemejeriet, hvilket jeg i fuldeste Maal kan stadfæste idag. Jeg har imidlertid, for idag at kunne klare Spørgsmaalet saa fuldstændig, som Forholdene tillade os dette, overladt Sagens egentlige Behandling til Hr. Mejerikonfuldent Dall, der i en Beretning til mig har meddeelt Følgende:

Uddrag af Mejeriregnskabet paa Durnygaard.

Maaned	1873.			1874.			1875.		
	\mathcal{R} Mælk til Sjærning	Produceret \mathcal{R} Smør	\mathcal{R} Mælk til 1 \mathcal{R} Smør	\mathcal{R} Mælk til Sjærning	Produceret \mathcal{R} Smør	\mathcal{R} Mælk til 1 \mathcal{R} Smør	\mathcal{R} Mælk til Sjærning	Produceret \mathcal{R} Smør	\mathcal{R} Mælk til 1 \mathcal{R} Smør
Januar	97224	3436	28,29	107213	3864	27,75	106496	3884	27,49
Februar	122618	4268	28,72	118953	3959	30,05	116429	4081	28,58
Marts	167137	5758	29,02	128696	4228	30,44	131373	4418	29,72
April	176664	5986	29,51	176497	5394	32,72	176859	5789	30,55
Mai	154081	5434	28,25	151476	5017	30,19	145128	5166	28,09
Juni	150141	4468	33,80	142165	4614	30,91	149698	5151	29,06
Juli	132602	3866	34,29	138421	3895	35,54	161491	5677	28,35
August	151600	4854	31,28	148508	4555	32,00	107787	3776	28,55
September	85947	3072	27,97	84775	2827	29,99	101997	3551	28,85
Oktober	59013	2261	26,11	56517	2063	27,89			
November	33488	1210	27,67	23702	855	27,72			
December	33151	1195	27,74	35745	1232	29,01			
Summa hele Aaret	1363666	45808	29,77	1312668	42503	30,98			
Jan.—Sept.	1238014	41142	30,09	1196704	38353	31,20	1197258	41493	28,95

Smørrets Svind eller Forskjellen mellem Vægten i Kjælderen og hos Kjøbmanden har været:

3 1873 = 4,7 pCt. i 1874 = 6,6 pCt., og i 1875 = 7,4 pCt.

Den virkelige Produktion har herefter været:

	1873.			1874.			1875.		
	½ Mælk til Kjærning	Produceret ½ Smør	½ Mælk til 1 ½ Smør	½ Mælk til Kjærning.	Produceret ½ Smør	½ Mælk til 1 ½ Smør	½ Mælk til Kjærning	Produceret ½ Smør	½ Mælk til 1 ½ Smør
Hele Aaret	1363666	43655	31,24	1312668	39698	33,07			
Jan.—Sept.	1238014	39208	31,58	1196704	35822	33,11	1197258	38423	31,16

Sammenlignes først Smørudbyttet ved de to første Systemer, da viser det sig, at der i 1874 ved Vandmejeriet og Kjærning af sød Fløde har været et noget større Mælkeforbrug til 1 ½ Smør end i 1873 ved Bøttemejeri og Kjærning af syrnede Fløde. Sættes det samlede Mælkeudbytte ens for begge Aar, nemlig til 1,300,000 ½ Mælk, saa bliver Smørudbyttet

$$\text{i 1873} = 41,617 \text{ ½ Smør}$$

$$\text{1874} = 39,317 \text{ — —}$$

Ved Vandmejeriet og Kjærning af sød Fløde er der altså produceret 2,300 ½ Smør mindre, hvilket ved en Pris af 120 Kr. pr. 100 ½ vilde give et Tab af 2,750 Kr. I Virkeligheden har derimod nævnte 1,300,000 ½ Mælk været udbragt til

$$\text{i 1873, } 41,617 \text{ ½ Smør à } 108,80 \text{ Kr.} = 45,071 \text{ Kr. } 21 \text{ Ore.}$$

$$\text{i 1874, } 39,317 \text{ — — } 123,49 \text{ —} = 48,552 \text{ — } 56 \text{ —}$$

Men da Smørrets gennemsnitlige Pris har været betydelig højere i sidstnævnte Aar, kan man ikke drage Sammenligningen gennem det virkelige Udbytte, men maa, for at udelukke Konjunkturernes Indflydelse, beregne Udbyttet i Forhold til de respektive Aars forskellige Smørpriser. Den Pris, som Smørret gennemsnitlig vilde have kostet, hvis det hele Aaret igennem var solgt til højeste Notering, er i 1873: 111,77 Kr. pr. 100 ½, i 1874: 125,89 Kr. pr. 100 ½; sættes Noteringen ens for begge Aar, f. Ex. til 120 Kr. pr. 100 ½, og reduceres den indkomne Pris derefter, saa bliver Indtægten:

i 1873 for 41,617 \bar{H} Smør à 116,⁹⁷ Kr.

pr. 100 \bar{H} = 48,388 Kr. 9 Ø.

i 1874 for 39,317 \bar{H} Smør à 117,⁹ Kr.

pr. 100 \bar{H} = 46,354 — 74 —

Mindreudbyttet i 1874 = 2033 Kr. 35 Ø.

Den forholdsvis højere Pris, der er opnaaet for det søde Smør i 1874, har altfaa ikke fuldstændig kunnet bøde paa den mindre Mængde, der er produceret samme Aar.

Hvor meget af dette Mindreudbytte i Smør, der maa regnes paa Vandmejeriet, og hvor meget paa Kjørnningen af sød Fløde, kan selvfølgelig ikke afgjøres. Den Varmegrad, hvorved Kjørnningen af den søde Fløde foregaaer, synes at have ikke ringe Indflydelse paa Smørudbyttets Størrelse, idet den lave Varme giver et større Smørudbytte. Paa Gjedsergaard, hvor man i 1874 allerede havde lidt Is ved Siden af Vandmejeriet, saa at man kunde kjerne den søde Fløde ved lavere Varmegrad, har Smørudbyttet stillet sig betydelig heldigere i dette Aar, uagtet Forholdene ellers vare de samme som paa Durupgaard. Iaar slap Isen paa Gjedsergaard op i Begyndelsen af August, efter hvilken Tid Mælkforbruget til 1 \bar{H} Smør var meget stort i den endnu vedholdende Varme. Da der derimod senere hentes Is fra Durupgaard til Afløsning af Fløden for Kjørnning, sank Mælkforbruget strax meget betydelig.

Sammenlignes derimod Udbyttet af Ismejeriet 1875 med Udbyttet af de to andre Systemer fra de to foregaaende Aar, da viser hint tydelig sine Fortrin for disse. I de 9 Maanedes, Ismejeriet har været benyttet, nemlig fra 1. Januar til 1. Oktober, er der gjennemsnitlig produceret pr. 1000 \bar{H} Mælk:

i 1873: 31,⁶⁷ \bar{H} Smør,

1874: 29,⁹³ — —

1875: 32,⁰⁹ — —

hvilket paa nævnte 9 Maanedes Produktion, der kan sættes = 1,200,000 \bar{H} Mælk, er:

i 1873: 38,004 \bar{H} Smør,
 1874: 35,921 — —
 1875: 38,511 — —

hvertil endnu i 1875 maa lægges den ikke benyttede Efterstumning fra 22. August til 30. September, 273 \bar{H} Smør, da der i denne Tid er stummet 10 Timer efter Opfining, og Efterstumningen, der i Sommer gennemsnitlig har været 5,5 pCt., altsaa er kommen Osten tilgode. Smørudbyttet af 1,200,000 \bar{H} Mælk i 1875 bliver saaledes 38,784 \bar{H} og altsaa henholdsvis 780 \bar{H} og 2,863 \bar{H} større end af samme Mælkemængde i 1873 og 1874. Selv om Smørrets Værdi var ens, vilde Ismejeriet altsaa have givet et større Udbytte igjennem Smørret, end de andre 2 Systemer, men tages tillige den højere Pris, der er opnaaet for det søde Smør, i Betragtning, bliver Forholdet endnu gunstigere for Ismejeriet, idet Smørret gennemsnitlig er udbragt til 11 Kr. 18 Ore over højeste Notering. Sættes Noteringen at være 120 Kr. pr. 100 \bar{H} , og reduceres den indkomne Pris i de 3 forskjellige Aar derefter, saa bliver Udbyttet:

i 1873: 38,004 \bar{H} Smør à 116,⁸⁸

Kr. pr. 100 \bar{H} = 44,210 Kr. 5 Ø.

i 1874: 35,921 \bar{H} Smør à 117,⁸

Kr. pr. 100 \bar{H} = 42,314 — 94 Ø.

i 1875: 38,511 \bar{H} Smør à 131,⁷¹ Kr.

samt Efterstumning for 22de August

= 273 \bar{H} à 116,⁰ Kr. } = 51,039 Kr. 70 Ø.

Udbyttet gennem Smørret af 1,200,000 \bar{H} Mælk har altsaa ved Ismejeriet i 1875 været 8,724 Kr. 76 Ø. større end ved Vandmejeriet 1874 og 6,829 Kr. 65 Ø. større end ved Bottemejeriet 1873 af en tilsvarende Mælkemængde.

De forøgede Omkostninger ved Ismejeriet stille sig saaledes:

Indbærgning af Isen har kostet 66 Ore. pr. Læs à 1,200 \bar{H} . Renter og Amortisering af Ishuset, der kan anslaaes til aarlig 840 Kr., fordelt paa de indbærgede 1003 Læs, bliver 84 Ore pr. Læs; men da der af den særdeles gode

Is sidste Vinter var pakket 44 \mathcal{H} i hver Kubikfod, hvorimod der under almindelige Omstændigheder kun kan rummes 35 \mathcal{H} pr. Kubikfod, vil Ishuset under sidste Forudsætning kun kunne rumme 798 Læs à 1200 \mathcal{H} , hvilke ville koste

i Husleje 105 Dre pr. Læs.

Indbærgningsarbejde 66 — — —

Salt 171 Dre pr. Læs à 1,200 \mathcal{H} .

Saavidt Erfaringerne endnu strække, bruges der, alt Svind iberegnet, 85 \mathcal{H} Is til Afkøling af 100 \mathcal{H} Mælk. Til ovennævnte 9 Maaneders Produktion, 1,200,000 \mathcal{H} Mælk, vil der altsaa medgaa 1,020,000 \mathcal{H} Is à 171 Dre pr. 1,200 \mathcal{H} = 1,453 Kr. 50 Dre. Da det daglige Arbejde ved at bringe Isen i Bassinerne indskrænker sig til 1 Mand's Arbejde $\frac{1}{2}$ Dag og altsaa ialtsald ikke overstiger Omkostningerne ved Vandpumpningen til Vandmejeriet eller den besværlige Bøttevaskning ved Bøttemejeriet, indskrænke Merudgifterne til Ismejeriet sig til ovennævnte 1,453 Kr., og fradrages denne Sum, bliver der endnu

i Forhold til Vandmejeriet et Nettoover-

skud af 7,271 Kr. 26 Dre

i Forhold til Bøttemejeriet 5,376 — 15 —

Paa hver 1000 \mathcal{H} Mælk har Udgiften til Is været 1 Kr. 21 Dre.

Det er meget uheldigt, naar Isen slipper op midt om Sommeren, og man skal til at benytte Vandmejeri. I en artesiske Brønd, der ikke har været stærkt benyttet Sommeren over, vil Vandet i Maanederne August og September, idetmindste paa Holland og Falsster, som oftest være $8\frac{1}{2}$ à 9° varmt, saa at Mælken kun afkøles til c. 10° eller derover. Ved Rjærning af sød Fløde bliver Tabet herved især stort, naar Rjærningen skal begynde ved 10 à 11° . Man seer derfor ofte i saadant Tilfælde, at der fra Ismejeri gaaes over til Bøttemejeri og Rjærning af syrnet Fløde, saasnart Isen er sluppen op, idetmindste hvis Luftsens Temperatur nogenlunde tillader

det. Skulde det i Betragtning heraf vise sig rigtigt at bjærge 38 til 2 Aars Beholdning, da vise de fremsatte Tal fra Durrugaards 38mejeri, at en saadan Forsøgelse af Udgifterne med de nuværende Smørpriser let vil kunne bæres af Mejeriet. Skal 38huset være dobbelt saa stort, og Huslejen altsaa blive den dobbelte, ville Udgifterne blive:

Husleje 210 Ore pr. 1,200 \mathcal{A} 38.

Indbjærgningsarbejde 66 — — —

Talt 276 Ore pr. 1,200 \mathcal{A} 38.

Til Afkøling af 1,200,000 \mathcal{A} Mælk vilde 38en saaledes koste 2,815 Kr. 20 Ore, og der vil altsaa endnu blive et Overskud:

3 Sammenligning med Vandmejeriet af 5,909 Kr. 56 Ø.

— med Bøttemejeriet . . 4,014 — 45 —

Bed nye Anlæg af Mejerier, f. Ex. Fællesmejerier, ville Udgifterne her stille sig endnu meget heldigere, da man ved at bygge 38hus til 2 Aars Beholdning kan undyaa tillige at indrette sig paa et af de andre 2 Systemer til Afbenyttelse i Nødsfald i et uheldigt 38aar og derved spare meget paa Mælkfjælderens Indretning.

I 1873 er der for Osten opnaaet en Gjennemsnitspris af 25,⁶⁴ Ore pr. \mathcal{A} , hvorved 1 \mathcal{A} Skummetmælk er udbragt til 1,⁹⁸ Ore. I 1874 opnaaedes 30,⁸⁷ Ore pr. \mathcal{A} Ost, ved hvilken Pris 1 \mathcal{A} Skummetmælk igjennem Osten udbragtes til 2,²⁵ Ore. Ostene fra Begyndelsen af nærværende Aar solgtes ikke ved den indtrædende Modenhed paa Grund af den trevne Afsetning af Ost, og da Foraaret kom, viste det sig, at de temmelig store Oste, der vare tilvirkede af den aldeles usyrnede Mælk fra 38mejeriet, tildels med iblandet sød Kærnemælk, i den meget kolde Vinter og ved en i Forhold til Ostens Størrelse temmelig ringe Presse, ikke kunde staa sig ved den indtrædende Varme, men for en stor Del flød ud eller hævede sig, og maatte derfor sælges for en meget billig Pris, hvorfor den skummede Mælk kun har givet en ringe Indtægt iaar. Som allerede omtalt, laves der nu siden 22de August Ost af

den 10 Timer gamle skummede Mælk efter den hollandske saakaldte Gaudaer-Methode. De hidtil lavede Ost love et meget godt Resultat. Salg af lignende Ost som den paa Durupgaard tilvirkede har paa engelske Markeder opnaaet en Nettopris 38,5 Ore pr. \bar{A} , ved hvilken Pris 100 \bar{A} Mælk, som efter foretagne Vejninger have givet 7,5 \bar{A} salgbar Ost, ville kunne udbringes til 2 Kr. 81 Ore, eller 1 \bar{A} Skummetmælk til 2,81 Ore. —

	1873		1874		1875	
	indkomne Nettoindtægt Kr. pr. 100 \bar{A}	Værdi efter højeste Notering Kr. pr. 100 \bar{A}	indkomne Nettoindtægt Kr. pr. 100 \bar{A}	Værdi efter højeste Notering Kr. pr. 100 \bar{A}	indkomne Nettoindtægt Kr. pr. 100 \bar{A}	Værdi efter højeste Notering Kr. pr. 100 \bar{A}
Januar	122,9	121,5	133,0	130,4	135,9	128,0
Februar	118,7	123,2	129,9	126,9	139,9	128,5
Marts	110,5	110,7	136,0	135,9	130,2	127,2
April	104,5	110,7	115,1	135,7	113,2	102,5
Maj	93,2	105,4	108,2	110,7	116,0	105,5
Juni	105,2	103,6	114,2	112,5	119,7	104,4
Juli	106,1	108,9	122,9	119,9	127,9	115,5
August	108,6	108,9	123,2	125,0	127,0	116,0
September	107,9	112,5	128,6	128,6	136,1	122,0
Oktober	111,1	116,1	136,5	135,7		
November	108,9	114,2	131,0	139,2		
December.	120,6	121,4	130,7	130,4		
Gennemsnit hele Aaret.	108,20	111,77	123,49	125,69		
Januar—September	107,78	111,18	122,21	124,70	126,52	115,89

Angaaende ovenstaaende Tabel til Sammenligning mellem den erholdte Pris for Smørret og den Pris, højeste Notering vilde have bragt, skal endnu bemærkes, at da der under de opgivne Noteringer altid underforstaaes, at Foustagen følger med i Kjøbet, medens man ved Levering af sødt Smør til Pakning faaer denne sendt tilbage og kan benytte den mindst 3 Gange, er Værdien heraf lagt til Prisen paa det søde Smør i 1874 og 1875, idet hver Drittel, rummende 88 \bar{A} , er ansat til en Værdi af 2 Kr. 50 Ore. Den Pris, der er anført som indkommen for Smørret, er Nettoprisen, d.

v. s. Fragt og Provision fraregnet. Prisen vil altsaa i Virkeligheden være højere i Forhold til Noteringerne, end anført paa Tabellen, men er med Hensyn til Sammenligningen mellem de forstjellige Aar korrekt.

Hertil knyttede sig følgende Diskussion:

Jægermester Friis, Lyngbygaard, havde med megen Interesse fulgt Etatsraad Tessdorfs Foredrag. Det anførte Mælkforbrug til 1 Pbd. Smør i Ismejeriet maa dog kaldes temmelig stort, og Taleren har et nok saa godt Udbytte af sit Vandmejeri som det, der er medbemt fra Ismejeriet. Saavidt han erindrer, bruger han ikke 30 \mathcal{H} Mælk til 1 \mathcal{H} Salgsmør. Smørret vejes som sædvanlig strax efter Kjærningen, for at bestemme, hvor meget Salt der skal sættes til det, og dernæst vejes det, naar det bliver slaaet i Foustager, og Forstjellen mellem Bægten i Foustager og Bægten hos Kjøbmanden har ikke anbraget mere end 1,2 pCt. Svind. Taleren har ikke opgjort Regnskabet nøjagtig for alt det solgte Smør, dog troer han ikke, at han bruger mere end 29 \mathcal{H} Mælk til 1 \mathcal{H} Smør; men han har ogsaa rigeligt Vand, c. 600 Tønder i Døgnet, og Vandets Varmegrad er ikke iagttaget at være over 7° , sædvanlig er det $6\frac{1}{2}$ — $6\frac{3}{4}^{\circ}$, og Mælken henstaaer i Spande, som rumme 50 \mathcal{H} . Han vil ikke unblade at gjøre opmærksom herpaa for at vise, at man ogsaa ved Vandmejerier kan opnaa tilfredsstillende Resultater og derfor bør betænke sig paa at ombanne dem til Ismejerier. Skal man derimod indrette et Mejeri alveles fra nyt af, er det rigtigst at følge Etatsraad Tessdorfs. Da det af de gjorte Meddelelser syntes at fremgaa, at Ishuset paa Durupgaard maa være særdeles godt konstrueret, vilde det være høist interessant at høre, hvilke Regler der ere fulgte ved dets Opførelse, og hvor meget det har kostet.

Etatsraad Tessdorfs. Forstjellen mellem Is- og Vandmejerier vil ikke kunne konstateres ved blot at tage Hensyn til Forbruget af Mælk paa to forstjellige Gaarde med ulige Fodrings- og Græsningsforhold, men derimod ved at der paa samme Gaard benyttes begge Mejerisystemer. Det har imidlertid altid viist sig i de Sammenligninger, han har havt Lejlighed til at gjøre, at der paa Lillerup forbruges et betydelig mindre Kvantum Mælk til 1 \mathcal{H} Smør end hos ham; Foderets og navnlig Græssets Bestaaenhed spiller i saa Henseende en meget vigtig Rolle. Aaar har man været uheldig med Græsset baade paa Lolland og Falster, og Forholdene hos Taleren have i den Henseende været saa ugunstige som

nogensinde. Køernes Ernæring har været $\frac{2}{3}$ Græs, som var meget tørt, og $\frac{1}{3}$ kunstigt Foder: Smaasæd, Klib og Palmekager; en af hans Naboer maatte endog sende 20 Kreaturer bort af Mangel paa Græs, og en anden Nabo erklærede, at han aldrig havde lidt af en saadan Græsmangel som i Aar. Hertil maa man ogsaa se hen, naar man betragter Mælkeforbruget til 1 \mathcal{R} Smør paa Durupgaard. Trods de nævnte Vanskeligheder har man dog paa Durupgaard været i Stand til ved Hjælp af Ismejeriet at producere meget første Klasse Smør. Af 407 Drotter sødt Smør, der leveredes fra 1ste Jan. til 9de Oktober d. A. kom 292 i første Klasse, 110 i anden og 5 i 3die Klasse. Naar det nu ogsaa kunde lykkes at tilvejebringe en i Ublandet sælgelig Ost, tvivler han om, naar man tager alle Momenter med i Betragtning, nemlig Arbejdsbesparelse, Herredømmet over Mælken og de gode Priser, vi opnaa i Ublandet for vore Produkter, at man paa det nuværende Standpunkt kan gennemføre et mere rationelt Mejeri end Ismejeriet. Der staaer endnu tilbage at besvare Spørgsmaalet med Hensyn til Ishuset, og det har han allerede paa en Maade gjort i sit Indledningsforedrag. Det er bygget overmaade solidt, og der er ikke sparet Noget for at indrette Huset saa hensigtsmæssigt som muligt, men al Luxus er ubeladt! Det rummer 28,000 Kubikfod Is og har ialt kostet 7000 Rb., og derpaa er ogsaa Beregningen af Renter og Amortisation bygget. Ved første Ojeblik seer dette ganske vist noget kostbart ud, men naar man tager alle Forhold i Betragtning, troer han ikke, at det er for dyrt. Paa Gunnerup saa han forleden Dag et der opført og ogsaa praktisk indrettet Ishus; det rummede mellem 4—5000 Kubikfod Is og havde, efter de samme Priser, som Taleren havde maattet betale, kostet 1000 Rbl., saa det havde omtrent været lige saa dyrt som hans. Spørgsmaalet om Ishusets Indretning vil Docent Fjord rimeligvis være saa venlig at besvare.

Docent Fjord: Hvorvidt et Ishus bliver mere eller mindre dyrt, beroer dels paa de Foranstaltninger, der træffes for Isens Bevarelse, og dels paa, hvor solidt det er bygget. Efter de Erfaringer, han har gjort, troer han ikke, at Ydermurenes Tykkelse har nogen væsentlig Betydning med Hensyn til Isens Beskyttelse; de skulle blot være saa tætte, at de hindre for Træk; en hermetisk Tilslutning behøves dog ikke. Han skulde iøvrigt senere, naar Diskussionen om den foreliggende Sag var sluttet, give en Beskrivelse af Etatsraad Læsdorps Ishus, der som Alt, hvad han bygger, er overordentlig solidt opført. Man kunde ganske vist have bygget et Ishus for en langt mindre Sum end anført, og hvori Isen vilde kunnet bevares lige saa godt som i

det, der nu er opført, men hvad der spares i Djebliffet vilde let gaa med senere.

Fægermester Friis gjorde opmærksom paa, at han ikke i mindste Maade nærede nogen Tvivl om, at Ismejeriet i Reglen er det bedste, fordi det sikrer en regelmæssig Drift, og indrømmede, at man ikke uden videre kan overføre Erfaringerne fra det ene Sted til det andet; skal man gjøre et Forsøg, maa man gjøre det paa samme Sted og under ens Forhold; men han mente dog at maatte gjøre opmærksom paa, at hvor Forholdene ere meget gunstige, kan man ved Vandmejeriet faa den samme Regelmæssighed i Driften som ved Ismejeriet og producere første Klasse Smør, naar man kun har god Mælk og er i alle Maader omhyggelig med Behandlingen. Han maa endnu engang sige, at skjøndt Is er det sikreste Middel til at opnaa et godt Resultat, er det dog ikke det eneste.

Prop. Mourier Petersen, Holbækgaard bemærkede, at man ikke kan kalde et Vandmejeri, som har Vand til 6° R, for et almindeligt Vandmejeri.

Grosserer Broge, Aarhus, vilde først takke Etatsraad Tesdorpf for den gode anbefaling, han har givet Handelsstanden, og han vil ikke blot gjøre det paa egne Begne, men paa alle Smørhandlerne Begne, thi det er en overmaade vigtig Sag for dem at faa et saadant Studsmaal som det, Tesdorpf har givet dem, og de fortjene det ogsaa. Det er noget af det Uheldigste, en Landmand kan give sig af med, selv at exportere sine Varer, og dette har Etatsraad Tesdorpf sikkert ogsaa erkjendt. Da der tales om, hvorledes Aarets Udbytte har været for Producenterne, vil han berøre, hvorledes det har været for de Handlende, og han maa da sige, at det har været ugunstigt, og det er tilbøieligt foranlediget ved, at Smørhandlerne ikke have kunnet benytte Efteraarskonjunkturerne i den Udstrækning, som de have kunnet tidligere, og Skylden ligger tilbøieligt hos Landmændene. Der gjøres nu anderledes Fordring paa friske Varer, end der har været gjort før, og Varerne ere nu, trods de mange Forbedringer, der ere indførte ved Behandlingen, mindre holdbare; der bliver navnlig nu ved Veltningen paa Maskine mere Kjærnemælk tilbage i Smørret end før. — Naar den Gjennemsnitspris og det Kvantum Mælk, der bruges til 1 *N* Smør paa Turupgaard, blive offentliggjorte, troer han ikke, at det vil ansprende Landmændene til at tjærne sød Fløde, og det vilde han have ønsket, at Meddelelserne havde kunnet bidrage til; thi de fleste, endogaa meget smaa Gaarde, have med Lethed kunnet have en Gjennemsnitspris af 125 Kr. for 100 *N* Smør tjærnet af sur Fløde, og de have vist ikke brugt i Gjennemsnit over 24 *N* Mælk til 1 *N* Smør.

Han ønskede at vide, hvad Hr. Søltost har brugt, thi det vil han anse som en paalidelig Maalestok. For Resten har man meget vanskeligt ved i den Henseende at faa Sandheden frem, men selv om han regner, at der bruges 28 \mathcal{H} Mælk til 1 \mathcal{H} Smør, og at man da opnaaer en Gjennemsnitspris af 125 Kr. pr. 100 \mathcal{H} , vil det ikke være nogen Opmuntring for Landmændene til at gaa over til at tjærne sød Fløde, naar der bruges 31,16 \mathcal{H} og kun opnaaes en Gjennemsnitspris af 126 Kr. 54 Ø. Taleren tør af Erfaring sige, at de større Landmænd ere saa begunstigede med Hensyn til Salg efter Kontrakt, at de ikke med Lethed ville gaa over til den nye Methode; derimod troer han, at det vilde stille sig anderledes heldig for de mindre Landejendomsbesiddere, om de vilde gaa over til at tjærne sødt Smør. Han plejer at sige: Lad de større Landejendomsbesiddere gjøre, hvad de tro, er det rigtigste, enten tjærne surt eller sødt, de ville nok vide at komme til det gunstigste Resultat, men de mindre Landejendomsbesiddere ere endnu for største Delen overordentlig ugunstig stillede, navnlig de, der ikke have faaet Vand og Æs og ikke tjærne sødt. De burde faa hurtig som muligt komme til at levere Smør, som kunde antages til Pakning, og til at have Udbytte af deres Ost, hvilket de ikke have i Djeblikket. Man burde snart komme til et saadant Maal, og der vilde derved indvindes uhyre Summer; Taleren vilde ønske, at Landhusholdningssekskabet vilde gjøre Noget deraf. Han troer nok, at han tør sige, at af 100 mindre Landejendomsbesiddere er der ikke een, der har sit Mejeri indrettet og det Udbytte deraf, som han burde have. Mejerierne paa de mindre Gaarde skulde være Vandmejerier, men han kunde dog ikke være enig med Jægermester Friis i, at man, selv om man har Vand til 6°, ikke skulde faa mere Udbytte, naar man bruger Æs. Det er, som sagt, Talerens Mening, at Ingen vil i den Grad som Landhusholdningssekskabet kunne opmuntre Bonden til at anlægge Vandmejerier, og Intet vil kunne bidrage mere til Sagens Fremme, end om Sekskabet anvendte et Par Tusinde Kroner paa hele Landet og uddelte dem i Præmier à 100 Kr. for de bedst drevne Vandmejerier. Efter Talerens Erfaring er der Intet, der driver Bonden saa stærkt frem som Præmier. Har Een først faaet en Præmie, bliver slikt snart en Spore til at drive de andre frem; man vil da paa mange Miles Omkreds traagte efter at faa en saadan, men, som sagt, før Exemplet er der, er det vanskeligt at opnaa Noget; thi selv om Bonden overværer en Diskussion, eller han sender sin Datter ud for at lære den rette Fremgangsmaade, afviger han dog ikke fra det gamle Princip.

Jorpagter Søltost, Thyrestrup, der tjærner sur Fløde,

skal gjerne oplyse Grosserer Broge om, at han, saavidt han erindrer, bruger $27\frac{1}{2}$ \mathcal{H} Mælk til 1 \mathcal{H} Smør, hvilket ganske vist er et mindre Forbrug end Tesdorps, men, som anført tidligere, vil en direkte Sammenligning ikke kunne finde Sted, eftersom Græsset og de lokale Forhold have stor Betydning. Ved det angivne Mælkforbrug er Svindet ikke taget med i Betragtning, og det udgjør 4—5 pCt.

Tægermester Friis. Med Hensyn til den Mistillid, som Grosserer Broge udtalte lige over for de Tal, der fremkomme fra Landmændenes Side, maa han udtale, at han maatte finde det højest besynderligt, om Landmændene skulde opgive mindre paalidelige Tal end Andre. Det er vistnok ogsaa umuligt for Nogen med Sikkerhed at kunne paasta, at man faaer mere Smør af Fløden, naar den er sur, end naar den er sød. Efter hans Overbevisning, er Resultatet det samme, naar blot Behandlingen er omhyggelig. Det er bevist ved Forsøg, at man, ved at bruge 38, er i Stand til at udfille al Fløden af Mælken i en kort Tid. Han har gjort sammenlignende Forsøg mellem Kjørning af sød og af sur Fløde, men naar han sammenligner Gjennemsnitsresultaterne, skjønner han ikke, at der er nogen væsentlig Forskjel; man skal blot bestræbe sig for at faa al Fløden ud af Mælken. Til sød Kjørning har Fløden været stummet efter 12—24 og 36 Timer; gaaer man derimod over til at skuumme kun en Gang efter 10—12 Timer som Tesdorps og lader Resten gaa i Osteballen, bruger man naturligtvis en Del mere Mælk til 1 \mathcal{H} Smør. Taleren har i det sidste Aar kjerne sød Fløde, og naar han gjennemsnitlig har kunnet levere 1 \mathcal{H} sødt Smør som Handelsvare af 29—30 \mathcal{H} Mælk, troer han ikke, at der er mange Mejerier, der kjerne sur Fløde, som faa et bedre Resultat.

Grosserer Broge maatte bede om Undskyldning, hvis der havde ligget noget Fornærmeligt i hans Ord; han havde kun villet udtale, at der var enkelte Landmænd, der havde en vis Tilbøjelighed til at opgive saa lavt Forbrug af Mælk til et \mathcal{H} Smør, at man just ikke kan stole paa det. Han havde aldrig udtalt, at der absolut bruges mere Mælk til 1 \mathcal{H} Smør af sød Fløde end af sur Fløde, men kun sagt, at Tesdorps Meddelelser vilde affrække Mange fra at gaa over til Kjørning af sød Fløde.

Professor Segelcke maatte ogsaa takke Etatsraad Tesdorps for hans overordentlig interessante Meddelelser og kunde slutte sig endnu mere til disse end til dem, der vare Gjenstand for Diskussionen ifjor. Resultatet af Tesdorps Meddelelser ifjor gif ud paa at udtale sig til Fordel for Vandmejerierne, men der

gik ligesom en Understrøm gjennem hans Udtalelser, og det kom just til at staa tvivlsomt for Mange, hvorvidt Tallene, der bleve meddelte, vare saadanne, at de ubetinget talte til Fordel for Vandmejeriet. Taleren troer, at de Tal, der ere fremkomne iaften, tale til Gunst for Ismejeriet, og det stemmer ogsaa godt overens med de Erfaringer, han har gjort med Hensyn til Anvendelsen af Is, nemlig at den giver en overordentlig Sikkerhed i Driften og vistnok det bedste Udbytte, ligesom Isen ogsaa i mange Retninger sikrer mod Vanskeligheder, som man ellers let støder paa. Saaledes har der f. Ex. iaar paa et stort Mejeri paa Sjælland viist sig Ost i Fløden, men ved at bruge Is, tabte Ondet sig. Han mener, at det var ønskeligt, om Mange vilde bruge Is, og at det vilde betale sig; men han kan ikke være enig med Tesdorpf i, hvad han udtalte iaften om Vandmejerierne i Almindelighed. Han troer, at de blive stillede i et lidt for ugunstigt Lys. Det kan være, at de ikke kunne maale sig med Ismejerierne; men sjøndt Taleren, naar han skulde anlægge et Mejeri, vilde anlægge et Ismejeri, vilde han derfor dog ikke kaste Brag paa Vandmejerierne. Har man f. Ex. en Kilde, som giver rigeligt Vand, som nu Mange her i Landet have, er det meget tvivlsomt, om det vil betale sig at bygge store Ishuse og have alle de dermed forbundne Udgifter. Mælkforbruget vil vistnok blive mindre, men saa kommer Udgiften til Is. Et godt Vandmejeri kan allerede nu levere fint Smør, naar det bliver godt ledet; men gaa vi til et mindre godt Vandmejeri, synke vi naturligvis ned med Hensyn til Smørrets Kvalitet, eftersom Vandet bliver varmere og varmere. Taleren troer, at selv i jevnt gode Vandmejerier stille Forholdene sig ikke, som det fremgaaer af Tesdorpf's Meddelelser ifjor fra Durupgaard, da Forholdene der sikkert vare paavirkede af, at det var det første Aar, man havde Vandmejeri, og i Begyndelsen gaaer det aldrig saa godt som senere. Driften har selvsølgelig maattet lide af Mangler, som nok kunde rettes med Tiden, naar Erfaringen traadte til. — Med Hensyn til Prisen, der er opnaaet for surt og sødt Smør, troer han nok, at Broge har misforstaaet de Tal, som Tesdorpf har meddelt, thi naar Broge anførte, at Tesdorpf kun havde faaet 126 Kr., medens de mindre Gaarde havde opnaaet 125 Kr., saa var en saadan Pris kun opnaaet ved at hazardere, ved at sælge i November forrige Aar uden at have nogen Anelse om, hvorledes Konjunkturerne vilde stille sig iaar. Der er vistnok ingen af de Folk, Broge sigter til, der vilde have opnaaet 125 Kr. ved at sælge til Dagens Notering. Vil man lægge den Slags Beregning til Grund, ville Forholdene iaar kunne stille sig næsten omvendt, idet Prisen muligvis nu i Efteraaret vil blive lavere

paa Grund af Forholdene iaar, medens de meget godt kunne løbe til Bejrs næste Aar. Naar Broge dernæst udtalte, at Smørret, der fremkom iaar, var mindre holdbart, end det plejer at være, og var tilbøjelig til at give den Fremgangsmaade Skylden, som nu bruges, da skal det visse indrømmes, at den bestandige Efterspørgsel efter Friskhed gjør, at man for at skaffe Friskhed tilveje, bringer et lille Offer paa Holdbarhedens Bekostning. I Stedet for at ælte det gjentagne Gange med længere Mellemrum, slaaer man det hurtig ned, saa at det ikke faaer Tid til at sætte sig saa fast, at man kan faa al Kjørnemælken ud. Iøvrigt ligger det i høj Grad i Kjøbmandens Haand, naar han har kjøbt Smørret, at forlange det behandlet, som han vil have det, for at det kan holde sig, og det kan kun sse ved, at Landmændene sikre sig Is til Veltning, naar man ikke har en kølig Sommer; en saa varm Sommer som den, vi have haft iaar, og ingen Brug af Is har til Følge, at det ikke er muligt paa en Gang at tilvejebringe Friskhed og ingen Kjørnemælk i Smørret.

Grosserer Broge vil lige over for Professor Segelcke udtale, at han ikke paa nogen Maade vil anbefale at gaa tilbage til den gamle Methode, det kunde aldrig falde ham ind, men han vilde kun udtale, at den nye Methode kunde ved en mindre Nøjagtighed fra Landmændenes Side let foranledige, at der bliver for megen Kjørnemælk tilbage i Smørret, ligesom der ogsaa kan fremkomme Huller ved Pakningen, og det lider Smørret under. En Gjennemsnitspris af 125 Kr., som han før angav, er maasse ogsaa for høj, da det er en Pris, som kun opnaaes ved at spekulere; den højeste Notering har gjennemsnitlig kun været 116 Kr., og de fleste Landmænd have kunnet sælge til 4 Kr. over denne, altsaa faaet 120 Kr.; men selv om man gaaer ud fra 120 Kr., vil det dog ikke være nogen Spore, at man har faaet $6\frac{1}{2}$ Kr. mere for 100 Pd. Smør, naar man saa til 1 Pd. Smør bruger 3 Pd. Mælk mere. Unffelig var det, om man af 12 Timers gammel Mælk kunde faa samme Udbytte ved at kjerne sødt som ved at kjerne surt, men Taleren frygter for, at det ikke vil blive almindelig anerkjendt, og er bange for, at Tesdorpf's Udbytte taler herimod, hvilket ikke er nogen god Anbefaling for at gaa over til Kjærning af sød Fløde, som dog vilde være et Fremstridt.

Jægermester Friis vil kun rette en Misforstaaelse fra Broges Side. Taleren havde netop fremhævet, at naar man kjerne 12 Timers Skumning, som Tesdorpf i den senere Tid har gjort, var han overbevist om, at der blev brugt mere Mælk til 1 Pd. Smør; men naar man følger den sædvanlige Praxis at stumme

efter 12—24 og 36 Timers Forløb, er Forstjellen ikke stor; thi han bruger, som ofte anført, kun 29—30 Pd. Mælk til 1 Pd. Smør af sød Fløde, og Søltost, som kjærner sur Fløde, 27¹/₂ Pd., men saa er Svindet ikke taget med i Betragtning.

Grosserer Broge vil lige overfor Jægermester Friis gjøre den Bemærkning, at Prisen, som Etatsraad Tesdorpf har angivet, er for Smør efter 10 Timers gammel Mælk; gaaer man op til at bruge ældre Mælk, maa man ogsaa gaa til lavere Priser for Smørret.

Etatsraad Tesdorpf vil med Hensyn til den sidste Bemærkning sige, at naar der tales om 10 Timers gammel Mælk, gjælder det kun for Sommerens Bedkommende, ikke for Vinterens, hvor der først tages Fløde af Mælken efter 24 Timers Henstand. Han kan isøvrigt henholde sig til, hvad Jægermester Friis har sagt angaaende Forstjellen mellem Kjærning af sød og af sur Fløde. Naar man regner Svindet fra, stiller de jydskke Græsgange mod hans, som i Sommer bleve supplerede med tørt Foder, og kort sagt tager alle Forhold i Betragtning, troer han ikke, at der er Noget, der taler i Disfavør af Ismejeriet eller Kjærning af sød Fløde. Hvad Prisen angaaer, da har højeste Notering ifjor fra 1ste Jan. til 1ste Septbr. efter Berlingste Tidende været 124 Kr. 70 Ø., og han formoder, at de Herrer, som have indladt sig paa en Pris af 125 Kr. pr. 100 Pd., have lagt Prisen for 1874 til Grund, og have derved gjort en meget farlig og uheldig Forretning, thi Prisen iaar fra 1ste Jan. til 1ste Septb. er efter højeste Notering 115 Kr. 36 Ø., og det er en ganske overordentlig Forstjæl og vidner om, hvor farligt det er at kontrahere for hele Aaret; det er, som Professor Segelcke sagde, at hazardere; og det er lige forkasteligt for begge Parter. Medens højeste Notering var 115 Kr. 36 Ø., har Taleren opnaaet 126 Kr. 54 Ø., og den Pris er fremkommen efter Fradrag af samtlige Udgifter, og han har ikke hørt, at man paa noget Sted har opnaaet en saadan Nettopris, uagtet en meget stor Del, han tør næsten sige den største Del, af Vintersmørret kom i anden Klasse; og da der paa Durupgaard ikke findes en Tønde Land naturlig Græsgang, er dette Resultat opnaaet ved Hjælp af kunstigt Foder, som er alt andet end heldigt; Erfaringen viser, at det er ved Fodring med Havre, Klid og Hø af naturligt Græs, at man tilbejbringer det fineste Smør. Opgaven med Hensyn til Indretningen af Ismejerier er vel ikke paa nogen Maade løst ved hans Forsøg, men man kan ikke tvivle om, at den Tid efter anden vil blive løst. Han er overordenlig vel fornøjet med at have Ismejeri og ogsaa med den opnaaede Pris, og han vil ikke indlade sig paa

at hazardere. I de Meddelelser, han har givet, var Intet besmykket ifjor, og Intet er besmykket iaar; Sagen er snarere stillet mindre lys end for lys frem. Til sine Kollegaer tør han ikke sige Andet end: Saaledes stiller Sagen sig for ham, saaledes har Udbyttet været for ham. Have Andre faaet noget mere, saa er det meget heldigt, men kom og meddel os deres Erfaringer, og lad os om muligt faa Tal, thi de behøve tydelig og korrekt vort Forhold og Udbytte, og det er ad den Vej, at vi skulle komme frem ved Mejeriet. Vel kan man ikke sige, at vi mangle Meddelelser, at vi ere tilbageholdne i den Retning i Sammenligning med andre Lande, men ligesom vi ere komne frem ved offentliggjorte Erfaringer, saaledes have vi ogsaa den Pligt at offentliggjøre vore Erfaringer, for at de i endnu større Grad kunne komme vore Efterkommere tilgode, og derfor bør vi, naar vi møde her eller i Pressen, aldrig møde uforberedte, men altid med positive Tal og positive Erfaringer. Jo mere Landmanden i vor Tid med den vøgende Lyst til Læsning bruger Pennen, jo større Tjeneste gjøre vi det fremadskridende Agerbrug, og Taleren vil bede sine Kollegaer om i alle Maader at støtte den landøkonomiske Litteratur, som er saa vel repræsenteret hos os, og som er et solidt Dannelsesmiddel baade for større og for mindre Jordbrugere.

Inspektør Buus saa sig ikke i Stand til at kunne give bestemte Meddelelser med Hensyn til Spørgsmaalet, der forelaa; men da Spørgsmaalet om en Sammenligning mellem Kjørning af sur og sød Fløde var kommet til at spille en Rolle i Diskussionen, og da Broge, der har taget Del i Diskussionen, syntes, at der var Fare for, at den vilde give til Resultat, at Kjørning af sød Fløde faaer en daarlig Anbefaling, og det er ham om at gjøre, at der kan komme en anden Belysning frem af Forholdet mellem Kjørning af sød og af sur Fløde, vil Taleren gjøre ham den Tjeneste at stille sødt Smør i et gunstigere Lys lige over for surt Smør, end steet er. Han har kjøret sød Fløde i en Del Aar og sur i en Del og begge Dele paa samme Tid og under samme Forhold, og Prisen, der er opnaaet i Forhold til højeste Notering, vil da kunne være en Maalestof. Imidlertid er Aarets Gjennemsnitsnotering ikke en fuldstændig retfærdig Maalestof, eftersom Prisen i de Maaneber, hvori der produceres mest Smør, har en større Indflydelse end Prisen i de Maaneber, hvori der produceres mindst. Naar han saaledes skulde opgjøre, hvad Prisen for ham har været for Aarets Produktion, hvis han havde fulgt til højeste ugentlige Notering, vilde den iaar have været 112—113 Kr., medens

Gjennemsniitsnoteringen har været 116 Kr. Skal man nu drage en Sammenligning mellem Udbytet af surt og sødt Smør, da saaer man at se, at de, der kjærne sur Fløde, ikke kunne vente at komme over højeste Notering. Da Taleren kjærne de sur Fløde, var han i det Tilfælde, at der var Fejl ved Smørret, og Fejlen gjorde sig gjældende hele Aaret rundt og bestod deri, at det blev oliet, og han naaede aldrig højeste Notering. Nu, da han kjærner sød Fløde, har Forholdet forandret sig, og han er kommen en Del over højeste Notering. Hvor meget han var over Noteringen ifjor, erindrer han ikke, men iaar har det stillet sig saaledes, at han med den Betsømmelse, Pakningskompagniet anvender, har havt en Nettopris af 123 Kr. for hele Aaret, hvorimod han for Smør af sur Fløde kun vilde have havt 112—113 Kr. Naar Etatsraad Tesdorpf har saaet 126 Kr., maa det ligge i, at han har saaet mere Smør i første Klasse end Taleren. Han var blandt de første, der gik over til Vandmejeriet og Kjærningen af sød Fløde, men han maatte som Andre give Lærepeng, da man intet Forbillede dengang havde at rette sig efter. I det første Aar, han kjærne sød Fløde, stummede han ikke tidligere, end da han kjærne de sur Fløde, men iaar har man, for at kunne konkurrere, maattet kjærne Smør af 12 Timers Fløde, og man er kommen ind paa at stumme flere Gange. Med Smørrets Kvalitet har han været meget tilfreds, men ikke med Udbytet, idet han har brugt $1\frac{1}{2}$ —2 Pd. Mælk mere iaar end ifjor, og er derved kommen op til over 30 Pd. Mælk til 1 Pd. Smør, hvilket maa hidrøre fra, at hans Stummebassiner ikke ere godt indrettede, og at Kildebandet og store Spande ikke iaar have tilladt en saa hurtig Aftøling, som er ønskelig. Hans Mejeri ligger for Tiden i en Krisis, og han kan ikke sige, til hvilken Side han vil gaa, enten til Bømejeriet og lade den tidlige stumme Mælk løbe i Osteballen, eller tage flere Efterstumninger og saa lave Ost paa almindelig Maade.

Grosferer Broge vilde ønske, at det maatte gaa alle Landmænd som Buus, at være tilfredse med 10 Dre mere for Smør af sød Fløde af 12 Timers gammel Mælk, end for Smør af fyrnet Fløde. Skal man have Fremgang paa den Maade, Taleren ønsker, vil en Forskjel af 10 Dre imidlertid ikke være tilstrækkelig; man maa da se at saa Pakningskompagniet til at betale mere, saasom 15—20 Dre.

Inspektør Buus. Naar han anførte, at han havde 10 Dre over højeste Notering, saa maa han bemærke, at det ikke er for Smør efter 12 Timers Stumning, men for Smør af Fløde, der er tagen af Mælken flere Gange ved Efterstumning med 12

Timers Mellemrum. For første Klasse's Smør af 12 Timers Skumning faaer man 20 Kr. over højeste Notering.

Grosserer Broge maa bemærke, at fordi man kun bruger Fløde af 12 Timers gammel Mælk, har man dog ingen Garanti for, at Smørret kommer i første Klasse.

Statsraad Tesdorpf: Spørgsmaalet om 12 Timers Skumning og den senere Benyttelse af Mælken enten gennem Efterstumning eller gennem Ost er et meget brændende Spørgsmaal med Hensyn til Produktionen af sødt Smør og første og anden Klasse's Smør. Naar vi bestemme os til stadig at kjærne Fløde skummet af 10—12 Timers Mælk, tilegne vi os nok de nødvendige Erfaringer, og saa ville vi ogsaa i Almindelighed kunne gjøre Regning paa at komme i første Klasse. Om den tidlige Skumning kan betale sig, vil for en Del bero paa den Pris, vi kunne give Mælken gennem en forbedret Ostproduktion, og Løsningen af Osteproblemet er derfor saa overordentlig vigtig. I 1873 og 1874 udbragtes ved Ostetilvirkning 1 Pd. Mælk til henholdsvis 1,92 Dre og 2,25 Dre, og lykkes det os nu i et Aar som dette, hvor Osten ikke alene i Danmark, men over hele Europa er i en saa usædvanlig lav Pris, at tilvejebringe en Ost, som kan sætte os i Stand til at udbringe 1 Pd. Mælk, vundet efter 12 Timers Skumning, til 2,81 Dre, vil det være den bedste og kraftigste Anbefaling for tidlig Skumning, og derfor bør ogsaa vore Bestræbelser gaa ud paa at tilvejebringe en saadan værdifuld Ost, som kan finde Af sætning ud over vort Lands Grænser, og det bør forresten være vore Bestræbelser, hvad enten vi kjærne sur eller sød Fløde. Smørudførselen er gaaet op fra 40,000 Tønder til 117,000 Tønder, og Ostproduktionen har holdt Stridt med Smørproduktionen, og vi befinde os nu med Hensyn til Ost akkurat som i 1865 med Kjødproduktionen, inden Udførselen til England aabnede Udvej for vort Overflud, og som vore gamle Hertugdømmer, der altid havde et Overflud af Ost. Men skulle vi skumme Mælken flere Gange, ville vi vanskelig faa Mælk, der kan afgive fed Ost, som kan sælges i Udlandet, hvorimod det ligger meget nær at vente, at vi ville kunne tilvejebringe en Ost, lig Goudaerost, af Mælk, som er skummet efter 10—12 Timer. Man har ogsaa forsøgt paa, paa Grund af de høje Flæskepriser, om man ikke kunde være tjent med at give Svinene den skummede Mælk, og Taleren kan i saa Henseende meddele et lille Forsøg fra Sædingegaard, men det har ikke givet noget tilfredsstillende Resultat; der blev gjort 2 Forsøg, og Svinene vare mellem 6 og 7 Maanedet gamle.

- I. 16 Stf. Svin vejede 14. Juli 2031 Pbd. og 28. Juli 2416 Pbd., altsaa vundet 385 Pbd., eller 24,1 Pbd. pr. Stf. = 1,72 Pbd. pr. Stf. pr. Dag.
De fodredes med 1 Pbd. Byg og 44,4 Pbd. ft. Mælk pr. Stf. pr. Dag.
Tilvæxt 385 Pbd. à 35,5 Dre Kr. 136 67
÷ 224 Pbd. Byg à 8 Dre 17 92
Altsaa Mælken 9,946 Pbd. udbragt i Kr. 118 75
= 1,19 Dre pr. Pbd. = 4,76 Dre pr. Kande.
- II. 16 Stf. Svin vejede 28. Juli 2416 Pbd. og 11. Aug. 2711 Pbd., altsaa vundet 295 Pbd., ialt 18,4 Pbd. pr. Stf. = 1,8 Pbd. pr. Stf. pr. Dag.
De fodredes med 2 Pbd. Byg, 16 Pbd. Valle og 16 Pbd. stummet Mælk pr. Dag pr. Stf.
Tilvæxt 295 Pbd. à 35,5 Dre Kr. 104. 72.
÷ 448 Pbd. Byg à 8 Dre 35. 84.
- Altsaa 3584 Pbd. stummet Mælk og 3584 Pbd. Valle er udbragt i Kr. 68. 88.
Naar 3584 Pbd. Valle sættes til $\frac{1}{2}$ Dre pr. Pbd., bliver det for Valle . — 17. 92.
- Altsaa er 3584 Pbd. stum. Mælk udbragt i Kr. 50. 96.
eller 1 Pbd. stummet Mælk i 1,42 Dre og 1 Kande stummet Mælk i 5,68 Dre.

Hvorvidt det er rigtigt at blande Mælken med Valle, og om ValLEN har større Værdi efter Mælk, der er stummet efter 12 Timers end efter 24 Timers Henstand, veed Taleren ikke.

Efter at Diskussionen var sluttet, gav Docent Fjord de sønftede Oplysninger om, hvorledes Ishuset paa Durupgaard er indrettet, og i saa Henseende henvise vi til hans Afhandling i dette Hefte af Tidsskriftet.